

la humanitat

Fundador: **Lluís COMPANYS**

Setmanari portantveu **D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA**

2.^a EPOCA — N.º 8

PREU 3 Francs

21 de Desembre del 1944

ONZÈ ANIVERSARI

PRESENCIA DE MACIÀ

El darrer article del President Companys



QUAN s'arriba a la categoria de símbol en què Macià ha entrat plenament per les seves virtuts, característiques i condicions en què es produeix, és feina sempre imperfecta voler analitzar aspectes o atributs que ni en conjunt no poden donar-nos idea de l'home que ha assolit aquesta suprema categoria en la consciència del seu poble.

Catalunya en el seu recobrament històric ha disposat i compta amb una jerarquia de selectes representants de totes les manifestacions del pensament, del treball i de l'art. Però Macià és el seu cap i

representant patriòtic: és el poble, la menestralia, el senyor, que de tots té alguna cosa. És sobre tot el sentiment, l'ànima, encarna la psicologia del poble català, barreja d'inquietud i de bon seny, de somnis i de realisme, pacifista, acurats, amic del treball, del benestar, sensible i enamorat de la llibertat, de les coses belles.

Macià havia d'ésser com era per arribar a representar el que representa. L'estudi de cada una de les seves característiques, per encertada que sigui i justa en la lloança i en el reconeixement, no podria definir-lo, perquè ell, tal com era, és molt més enllà.

Francesc Macià donava a la presidència de la Generalitat un sentiment patriàtic, i el poble li corresponia anomenant-lo amb l'expressió més adient: l'Avi; més tendre, més infant i més company i més conseller i experimentat que el pare. Però Macià, a qui aquest nom escava i complau, no era, com podria aparèixer, ni molt menys, un home debò, sinó d'una rara energia; ni li mancaven, com també podria semblar i alguns han cregut, condicions polítiques, sinó ben al revés, fou un polític intel·ligentíssim i de primera força, a la mà de la seva, perquè el nostre gran president tenia unes condicions impossibles de definir i de precisar i que feien d'ell un governant segur i fort que no es feia sentir amb el seu somriure placid, optimista, la seva dolça i senyorial figura i exquisides maneres, el do especial d'atracció, l'optimisme i la suavitat que despenia; i un polític experimentat i rectilini que sabia acomodar-se a les realitats tot i seguint dret amb idea i persistència fixa al ser veï dels sentiments de llibertat, de democràcia, de pau i de justícia, en una paraula, de tot allò que per definició és Catalunya. Més fort polític, en el noble sentit de la paraula i de la conducta, que cap dels que hem conegut.

Després de la dramàtica commoció en què desemboca el procés trist, llunyà i sense esmena de la política rectora i dominadora de la vella història peninsular, Catalunya, a la qual tants interessos han intentat vanament desfigurar, manté intacte, purificat, si és possible, pel dolor, el seu esperit immortal.

Els catalans sentim ara més que mai el ferroc i la passió per Catalunya; i el sentiment de catalanitat s'ha aprofundit encara omplint-ho tot.

Els catalans ens adonem de la gravetat i responsabilitat de les hores que vivim, de la fita que representen els esdeveniments, i del que això comporta per als nostres deures patriòtics.

Recordo que el dia 1 de maig del 1938, en un discurs que vaig pronunciar al Parlament de Catalunya, jo deia això que ara, textualment i sense restar-hi ni afegir-hi res, vull reproduir:

«Arreu del món trontollen moltes coses i el subòl tremola en la lluita en què s'enfronten concepcions i sistemes totalitaris contra idees de llibertat. Catalunya, per voluntat i per sentiment, és un poble que posa les seves simpaties i els seus lligams al costat dels països en que la democràcia ofega les doctrines d'opressió i els sistemes de violència.»

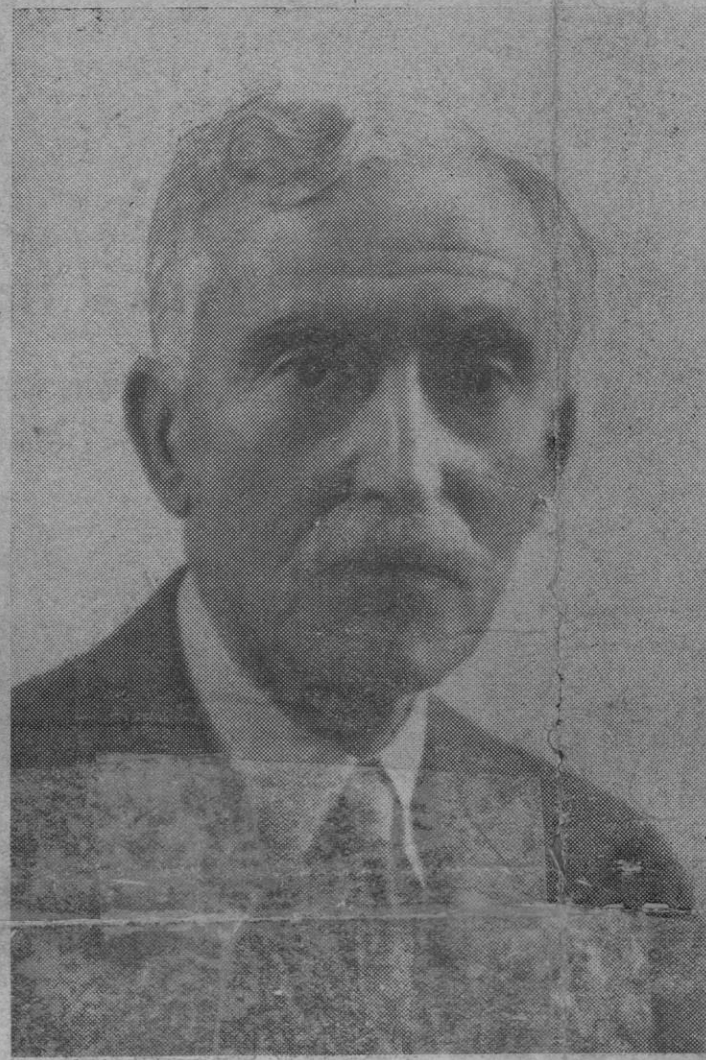
Els catalans tenim fe en l'esdevenidor. On hi hagi un català, allà s'ha de sentir la presència de Catalunya. Els actuals moments demanen una línia de conducta per sobre de partits i de persones. El que compta és el sentiment patriòtic que ens ha d'aplegar a tots. I si la nostra pobra condició humana hi troba dificultats, pensem en Francesc Macià i el cor pujarà amunt.

Per Catalunya!

NADAL DEL 1939.

CONFERÈNCIA de Rovira i Virgili

El dia 25, a les 11 del matí, el senyor Antoni Rovira i Virgili, President del Parlament de Catalunya donarà una conferència al Casal Català de Montpeller desenvolupant el tema: «EL MEU FRANCESC MACIÀ».



Francesc Macià, gran senyor i gran idealista, amb un fons emocionant d'humanitat i de simpatia, sapigué encarnar els bàncs de Catalunya en una de les hores més intenses de la seva Renaixença. D'aquí que entre Catalunya i Don Francesc s'establís una comunió de sentiments difícilment oblidable i que a l'hora de la seva mort tot el poble plorés la pèrdua del President.

Catalunya, Macià! Dos noms que s'associen naturalment, sense la més lleu dificultat. No recordeu, amics, el gest de l'Avi, l'intensitat lluminosa del seu esguard, el braç lleugerament alçat en avant i aquell mot «Catalans!» que en els seus llavis prenía la més alta significació?

El record de Macià és viu i perdurable. Evocar-lo equival a porzar de relleu un dels exemples més purs i desinteressats d'amor a Catalunya. I recordar la veneració que el nostre poble senti per Macià vol dir, ara més que mai, que a Catalunya solament poden interpretar-la aquells que pensen, senten i actuen en català.

Macià, o la dignitat

per Humbert TORRES

La nostra coneixença de Macià se'n va cap a l'any 1902. Havíem acabat la carrera i tal i tal nos a Lleida. Cada tarda, havent dinat, amb Pere Mias i més tard amb Alfred Perecua, anàvem a prendre cafè al Cassino Principal, punt de reunió del senyoriu de la ciutat. Els concurrents eren els de tots els cassinos provincians: comerciants i rentistes, militars i nois de casa bona, funcionaris i passavolants que ma aven les hores fent la manilla o caramboles. Per un acord tacit, un recó de la sala es reservava als polítics. I ja se salia als pocs minuts d'arribar, la polèmica s'encetava més o menys viva segons allò que l'actualitat donava de si.

D'un cantó nosaltres tres, recent vinguts de Barcelona, plens de República i de catalanisme secundats per algun vell federal de tota la vida que es sentia rejuvenit i fortificat al nostre costat; de l'altre a més d'algunes figures grises representatives dels partits dinàtics, sobressortint Magí Morera i Galícia i Romà Sol, d'indiscutible vàlua intel·lectual, aleshores en plena posició oportunista, contraris a l'ideal republicà i als seus homes, sense interessar-los les

coses de Catalunya més que en el seu renaixement literari, però no admetent políticament parlant, ni les minces reivindicacions del regionalisme d'aquell temps. I en camp neutral, present, però allunyat de tots, escoltant però no parlant gaire, un senyor alt, bru, espigat, de cordial tracte, fines maneres i atractiu figura: era Macià.

Passà el temps, continuaren en la tertúlia quot diària les apassionades discussions sense que res d'important no es produís fins que, en novembre del 1905, vingué l'agressió d'uns oficials de la guarnició de Barcelona a les redaccions de «La Veu» i del «Català». I veieu quina és la força i el poder dels fets morals: Macià, aquell senyor que durant mesos i anys havia assistit impassible i gairebé indiferent als nostres debats polítics, es senti trasbalsat de dalt a baix i ferida profundament la seva ànima delicada i senyora davant la conducta dels seus companys d'armes; en protesta indignat públicament i fou l'únic militar de Catalunya que no volgué adherir-se a aquella actitud, tot i

(segueix pàg. 2)

L'ànima de Macià

per Josep IRLA.

EREN tan elevades les qualitats morals del President Macià que al primer contacte amb ell ja sentien la força immensa de la seva ànima gran, noble i generosa, oberta sempre a tots els sentiments honorats.

Avui, encara, tenim en el pensament aquella veneració que tots els catalans sentien pel President de Catalunya. I és amb joia que recordem el sentiment popular que s'elevava vers ell. Les dones, els infants, els desvalguts, els obrers tots aquells que anhelaven una vida més justa i més humana, tots els catalans que sentien en l'ànima la grandesa de la nostra Pàtria el s'acruven i ell, el gran català, els hi obría el cor per explicar-los amb aquell sentiment tan seu i tan senzill, l'obra de millorament social que es proposava realitzar en bé de les classes humils. Però tots tenia solucions i quantes vegades la seva paraula clara portà als fills dels que el rebaven unes llàgrimes d'agraïment!

Havia fort, es sentia jove amb la confiança que veuria la Catalunya que ell anhelava: pròspera en la seva economia basada en uns serveis honestos i ben dotats, i justa per una legislació social que aportés el benestar i la tranquil·litat als catalans. Aquesta era l'obra que ell esperava i confiava realitzar. Era el reconeixement, la seva Catalunya!

Desembre del 1933. L'angoixa de la seva malaltia. La trista diada de Nadal. Un il·lustre literat català va dir: «En la seva cambra resistia a la mort. Hi lluitava. No volia morir. Mancava tanta feina! No volia morir. No ho creia. Va ésser més tard, així. Però així que ho va comprendre va acceptar-la, la mort. Amb naturalitat, amb coratge, com tots els actes de la seva vida.»

Amb quina recança desapareix el President Macià! No cal oblidar-ho. Macià morí en el moment de començar la seva gran obra: la reconstrucció de Catalunya dins el règim de llibertat humana que ell confiava realitzar en aquells dies venturosos del restabliment de la Generalitat. I al no oblidar-ho i al retre-li, avui, un homenatge fervorós, cal que ens imposem el deure sagrat de continuar la seva gran obra, aquesta obra que ell portava en l'ànima i que, malauradament, no pogué veure realitzada.

Estem ben aprop de l'hora que ens aportarà el recobrament de les llibertats de Catalunya i, amb elles, la restauració de la nostra Generalitat, la dignificació de la nostra llengua i de la nostra bandera. I és davant aquesta hora que pesa damunt nostre i de tots els catalans la més alta responsabilitat. Sapiguem unir-nos tots els patriotes i, junts, prometem davant el poble de Catalunya de continuar l'obra iniciada pel nostre primer President.

Serà aquest homenatge més gran que podrem tributar-li i la millor manera d'ésser dignes de la nostra Pàtria. Catalunya confia en tots nosaltres per a què la seva reconstrucció sigui feta sobre fonaments tant sòlids que mai més ningú no pugui destruir-la!

ANTENA

Morir habemus...

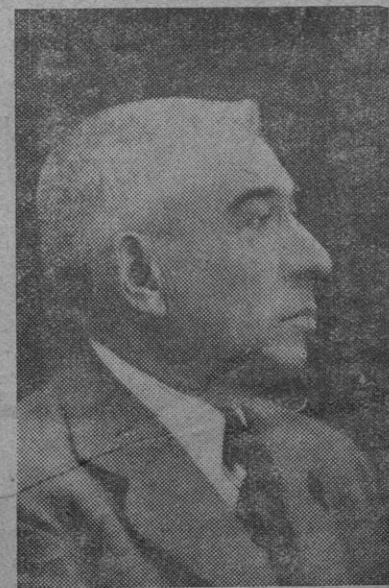
per Joan SAURET

Jo em trobava a París el dia que França reconeixia el Govern del General Franco. Segut en un recó d'un bar del Boulevard de la Madeleine escrivia una «Antena» que, naturalment, ja no podria afegir-se a la sèria ininterrompuda que publicà durant dos anys i mig nostra enyorada «La Humanitat» de Barcelona.

Unes quantes cases més avall del meu bar, a les oficines de turisme espanyol, arriava la bandera republicana. Jo escrivia damunt d'un paper francès el meu dolor de periodista català. I escrivia, com aquell qui diu, sobre la sorra. La meua «Antena» romandria al fons d'un bagul covant la revenja.

Franco n'ha fet de les seves, tant com ha pogut, però no li ha valgut de res. I ara aquella «Antena» torna a treure el cap i contempla amb goig l'espectacle de l'agonia del seu més gran enemic: Franco.

El dictador espanyol ha fet tota



MACIÀ, Mestre de Joventut

per Heribert BARRERA

Ara farà onze anys, en el primer d'un ja llarg seguici de tristes Nadals que esperem acabarà amb el de 1944, va deixar-nos el President Macià. Des d'aleshores, com a orfes que quedarem, no ens ha sortit mai més res bé i tola mena de calamitats s'han abatut damunt nostre. Hem vist la seva obra desfeta, els seus ideals escarnits, la seva tomba profanada. Molt l'hem trobat a mancar, tot que mort encara ens granyava batalles, i massa sovint hem hagut de reconèixer que en vida seva això o allò altre no hauria passat mai. Cada dia més, hem aconseguint quanta raó tenia, fins i tot en les petites coses que de vegades ens feien somriure, i és així com la seva espiritual presència ha esdevingut tan efectiva entre nosaltres, que Macià ha entrat en una nova vida glorieta, en la qual el seu record — gairebé diríem el seu mite — ens serveix d'ensenyament de guiatge.

Aquest perenne record de Macià per comptes de sofrir-ne, s'afina i es purifica amb el pas del temps. El Macià anecdòtic, amb les seves humanes virtuts i amb les seves limitacions, va esfumant-se en la memòria dels seus contemporanis esperant que d'aquí uns anys algun biògraf el fixi per sempre més en les pàgines d'un llibre per a quedar aleshores definitivament ben mort. Però l'altre Macià no necessitarà mai llibres per a què la gent sàpiga qui és. Nosaltres que amb prou feines l'hem conegut i que en conservem com a imatge més viva la del seu còs inanimat, quan el poble de Barcelona desfilava per darrera vegada davant seu en inoblidable homenatge, nosaltres, els joves, podem més fàcilment fer abstracció de tot allò que en ell podia haver-hi de mediocre, errors i encerts, per a retenir només el Macià immortal, el nostre únic i indiscutible cabdill, el nostre mestre. I és per això que entre nosaltres parlem i parlem tan sovint de Macià.

En Macià s'aplegaren, allarg de la seva vida, les essencials virtuts polítiques que demanem de la joventut catalana. Fidelitat a un ideal i indesviada trajectòria, dignitat i coratge, arduesa i seny. Macià és per nosaltres l'home que al promulgar-se la Llei de Jurisdiccions abandonà la seva brillant carrera militar, en un gest d'insubornable dignitat patriòtica que més de quatre vegades hauríem volgut veure repetit. Macià és l'home de Prats de Molló, sublim tartarinada que va fer més per la causa de Catalunya que totes les laborioses elucubracions detants i tants intel·lectuals que li afectaven el menyspreu. Macià és, en fi i sobretot, l'home de la República Catalana, l'home que arribà i que jugà fort, que sabé aturar-se a temps però no sense penyor, i que com a penyor obtingué la Generalitat, sense l'existència de fet de la qual qui sap si l'Estatut hauria arribat mai a terme. El seny de Macià, el seu seny agosarat

(segueix pàg. 2)

Visca Catalunya!

Macià, o la dignitat

(Ve de la 1a pag.)

preveure els perills i els perjudicis materials que tal actitud li ocasionaria. Podia callar, però no ho feu Macià era així en les qüestions morals: tot d'una peça.

I act és curiós de remarcar de quines imprevisibles coses pot dependre el curs de la vida dels homes. Certs fets, sobretot si tenen una ressonància en l'esfera dels sentiments, ho poden capgirar tot. L'ense l'agressió als periòdics catalanistes, probablement la vida de Macià s'hauria escolat plana i fàcil, sense pena ni glòria, i el seu nom no hauria passat al Senat dels nostres immortals. Però el gest de la militarada trobà tant d'eco en un cavaller com ell que es convertí en el seu camí de Damasc, nuix que constituí la revelació última del seu catalanisme integral. I com que ell no era home de mitges solucions, es donà a Catalunya en cos i ànima.

Tot aleshores que la nostra amistat s'anà afirmant cada dia i que tinguérem ocasió de conèixer-lo íntimament. Aviat ens adonarem que el tret predominant de Macià era el caràcter, un viu sentiment de dignitat. Es per això que reaccionà al gest dels militars en termes que, als ulls de molta gent no tan sensible, semblaven desproporcionats. Aqueixa manera seva havia de posar-se novament de manifest al llarg de la seva vida tantes vegades com les circumstàncies el posseïssin a prova. Citem-ne algunes altres. Candidat de Solidaritat Catalana per les Borges Blanques i per Barcelona, els seus companys enginyers, que l'estimaven molt, en emocionants missives li aconsellaven que retirés el seu nom de la candidatura solidària. Retraçar-se Macià! S'hi negà rotundament, tot i saber que la negativa ocasionaria la seva separació del cos, com així esdevingué. Dissolta la Solidaritat Catalana, es retirà del Parlament per creure que, donada la divisió dels catalans, no hi havia

res a fer a les Corts i es negà a possessonar-se de nou del seu càrrec malgrat que per dues vegades els electors de les Borges Blanques el reelegiren i portaren la seva acta al Congrés en un tren especial en el qual hi anaven vuitcentes persones representant tots els pobles del districte. Durant la guerra 1914-18 fou partidari de lluitar els catalans, al costat dels aliats per tal que es pogués resoldre internacionalment el problema de Catalunya. En 1917, quan l'Assemblea de Parlamentaris, proposà que aquesta es constituís en Convenció i que arribés fins a la lluita armada, si calia. La creació d'Estat Català, l'epíssodi de Prats de Molló, la jornada del 14 d'abril del 1931 en què proclamà l'Estat Català dins una confederació de pobles Ibèrics, molts altres fets importants de la seva vida, que ometim, diuen clarament que sempre adoptava les actituds de major exigència morals, i per això era el pesombre dels polítics acomodaticis. Una línia recta: heu-vos aquí allò que fou, per damunt de tot, la seva vida exemplar.

Patriota ardent, cavaller d'un ideal, Avi venerable, amic de l'ànima, amb la llunyania en el temps, tu prens, com les coses nobles—or, retaules, documents, pedres treballades—una patina que t'embelleix i et sobrevalora. Vindrà dia que seràs una figura llegendària de la terra nostra. Potser les teves cendres, com les relikes, curaran de gràcia. En aquest onzè aniversari del teu traspàs, els catalans que, per haver estimat allò que tu els ensenyares a estimar, es veuen transitoriament desarrelats de la seva terra, pensen més que mai en tu i, en les clares albes prenunci d'un prope i venturós demà, fan prometença de seguir el camí per tu assenyalat, que és el de treballar incansablement, com tu, per la llibertat i la grandesa de Catalunya.

Humbert TORRES

"Cal canviar el règim falangista i cal restaurar la República" afirma Miguel Maura

La situació política espanyola ocupa un lloc preferentíssim en els comentaris i informacions de política internacional de la premsa aliada. La posició adoptada per Miguel Maura i l'annunci de la dimissió de Franco, desmentida per les autoritats falangistes, provoquen tota mena de comentaris.

Un fet evident, però, és que la posició de Maura ha plantejat davant del món el problema polític espanyol i que tots els comentaristes reaccionen unànimament en afirmar que Franco està a les acaballes.

La premsa de París publica diàriament extenses informacions sobre la situació política espanyola. Maura s'ha convertit en la "vedette" de l'actualitat periodística i tots els comentaristes donen per líquidat el règim franquista. El polític espanyol ha concedit diverses entrevistes a la premsa francesa i internacional, fixant la seva posició. D'un d'ells n'extraïem, per a orientació dels nostres lectors, els següents fragments:

«Malgrat tots els desmentiments oficials ben comprensibles, és absolutament cert que Franco ha dimissió. Franco sap prou bé que els seus dies són comptats i que si no marxa avui seria obligat a anar-se'n demà. No faria més que perllongar d'alguns instants la seva agonía.»

«No volem que es vessi una sola gota de sang. Cal canviar el règim falangista i cal restaurar la República. Preveint la gravetat de les circumstàncies actuals i el drama que podria abocar-nos aquest règim, hem pres totes les nostres responsabilitats i ens proposem crear un govern de transició.»

El senyor Maura afegeix que la tasca del seu Govern serà: refer la pau; obrir la frontera a tots els exiliats; les portes de les presons a tots els presos; dissoldre la Falange; donar a l'opinió pública els mitjans d'expressar-se i als partits polítics la possibilitat d'organitzar-se i preparar la nova consulta electoral.»

«Quan haurem aconplemat aquesta tasca, llavors cridarem el President de la República per a que prengui el poder. Amb ell entrarem en funcions els Presidents dels Governos autònoms de Catalunya i d'Euzkadi. La Constitució de la República serà igualment restablerta.»

Hem tingut, ademés, ocasió de parlar amb un dels Diputats del nostre Partit que ha estat aquests dies a París per tal d'assistir a la reunió de parlamentaris espanyols. Ens ha dit que entre els grups republicans de la Capital francesa hi regna una absoluta confiança i els més pessimistes creuen que Maura reeixirà i que, qualsevol altra fórmula, no duraria més enllà de dos mesos, sempre, ben entès, a base d'una solució falangista.

Maura no és un home fàcilment impressionable. Això vol dir que l'actitud de certs elements que aquests darrers mesos han omplert França de papers parlant d'Independència i deixant de banda tota declaració de republicanisme, tot i atribuir-hi gratuïtament al Sr. Maura la intenció d'encobrir el règim falangista, ha estat tallada en sec. «Jo» ha declarat—no tapant res i si veig Espanya hi entraré amb una bandera republicana, ben desplegada, damunt l'automòbil.»

Un telegrama de Madrid publicat per la premsa de París parla dels esforços de Franco per a subsistir. Diu així: «Abans de donar la seva dimissió, el general Franco ha assajat la formació d'un ministeri de militars. Els generals consultats han rebutjat solidament i preparat la nova consulta electoral.»

A darrera hora es comunica que els Ambaixadors de Londres i de Washington s'han retirat de Madrid la qual cosa és una declaració oficial de l'actitud d'aquells Governos aliats vis a vis de Franco. Ateses les declaracions de Churchill, dels portaveus del Foreign Office i els comentaris unànims de tota la premsa anglesa i americana, es pot donar per descomptat el desenamort de Franco.

Dissabte passat Franco reuní novament el Consell de Falanga per a donar-li compte de la situació.

ULTIMA HORA

La Constitució de Solidaritat Catalana és imminent

Les notícies que ens arriben a darrera hora, permeten d'annunciar que a imminent la constitució de Solidaritat Catalana. Totes les gestions i converses entre les organitzacions polítiques que la integraran, progressen satisfactoriament i hom creu que no passaran gaires dies sense que vegi la llum un important manifest anunciant la constitució de Solidaritat Catalana.

Martinez Barrio, Prieto, Negrin i Casares Quiroga, a França

Ens comuniquen de París que ha estat concedida l'entrada a França als senyors Martínez Barrio, Prieto, Negrin i Casares Quiroga. Sembla que els senyors Negrin i Casares arribaran a França ben aviat i que els senyors Martínez Barrio i Prieto s'hi traslladaran després de la reunió que el Parlament de la República tindrà a Mèxic el proper dia 10 de gener.

Reunió de Diputats

Els diputats al Parlament de la República residents a França, han tingut una nova reunió. Aquesta vegada els parlamentaris s'han reunit a París. Per les referències que tenim d'aquesta nova reunió sembla que s'amplià el canvi d'impressions respecte els temes que foren tractats en la de Tolosa.

A més, es diu que és imminent l'arribada d'una alta personalitat diplomàtica mexicana que portarà als parlamentaris espanyols que es troben a França, noves concretes dels seus col·legues residents a Amèrica.

Marti Feced, a París

Procedent de Suïssa, ha arribat a París l'ex-Sots-Secretari de Finances de la Generalitat de Catalunya, Dr. Carles Martí Feced.

Casal Català a Montpeller

El diumenge, dia 10 dels corrents tingué lloc l'Assemblea de Constitució del Casal Català de Montpeller, domiciliat al 31 de la rue Maguelone.

A l'acte hi assistí un gran nombre de catalans i per aclamació fou elegit el següent Consell Directiu:

President, Joan Mora; Vice-President, Victor M. Torres; Secretari General, Josep Sans Arrufat; Secretari Adjunt, Joan Lleopard; Secretari de Cultura, Xavier Pou; Finances, Daniel Recasens; Comptador, Amadeu Navarra; Ajut, Català, Rosa Segarra; Vocals: Miquel Ronsó; Enric Miralles; Amadeu Solé; J. Segura; Primitiu Petit; Reis Bertral; Rafael Moragas; César Borrás i Salvador Ribas.

El dia 19 el Dr. J. M. Bellido, ex-professor de la Universitat Autònoma de Barcelona donà una conferència desenvolupant el tema: «Tres ofensives en trenta anys contra la cultura catalana». Hi assistí un públic nombros i el conferenciant fou molt aplaudit.

(Ve de la 1a pag.)

rat o la seva gosadia assenyada, és el seny que volem tenir la joventut. Gent no falta per a predicar-nos en un altre d'aigües i esbravat, que amaga darrera un pretès realisme, la covardia i la manca de fe, l'escepticisme i la renúncia. Seny de mesell; si el féssim nostre, els que no poguèren derrotar Macià en vida, l'haurien definitivament vençut després de mort.

Aquests són els tres cims de la vida de Macià, que es descabellà tota sencera en les terres altes de la política. Però el seu missatge quedaria disminuït si no en recollíssim encara una darrera lliçó. Macià, més que cap altre, ens ensenyà que l'amor a la Pàtria no ha d'ésser privilegi de cap minoria, que la seva alliberació necessita l'esforç de tots. Amb Macià el catalanisme esdevingué veritablement nacional en el sentit que cap estament no en restà al marge. Des d'aleshores totes les possibilitats ens són obertes. Però l'obra de Macià en aquest aspecte necessita la consolidació i el perfeccionament que resultaran, no solament de l'acció política, sinó sobretot de la penetració cultural en tots els medis i per tots els mitjans. Si hi posem la seva voluntat, si com ell sols l'interès nacional ens guia, no dubtem que a l'entorn de l'ideal patriòtic dia vindrà que hi agruparem tothom. I aleshores, Catalunya serà invencible, i cap contingència no podrà deturar-nos. Els objectius que Macià perseguia seran definitivament assolits.

Ara, quan tornem a la nostra Pàtria, que l'exemple i el record de Macià ens il·luminin. I si ineluctables realitats, a les quals caldrà adaptar-nos, ens priven d'utilitzar integralment el seu ensenyament en l'ordre de l'acció pràctica immediata, proclamem-lo ben alt, els joves, com a Mestre nostre. I a la seva escola formem la nova generació que sapiga, com ell, esperar pacientment i aprofitar sense vacil·lacions l'ocasió de coronar l'esforç secular de renaixença. D'ixebles, herens i continuadors de Macià, als joves de l'Espanya no ens cal donar altre programa.

Heribert BARRERA

Sentit polític de Macià

per Josep SANS

A mesura que els anys passen, amb tot el seu requizell de coses bones i dolentes, el gest i la figura del President Macià pren un alleu més intens.

Macià, aquell visionari que, en plena Assemblea de Parlamentaris del 1917, marcava el seu escepticisme referent al que volrien o podrien donar a Catalunya les Corts Monàrquiques espanyoles; Macià que amb l'intenció de Prats de Molló internacionalitzava el fet de la Catalunya rebel i insotmesa; Macià que, el 14 d'abril, afirmava la voluntat dels Catalans d'ésser lliures d'obrir els cors i les esperances vers un demà més just i més esplendorós; Macià que, en tots moments, marcava la línia política que els veritables catalans nacionals havien de seguir, ens deixava, en aquell Nadal del 1933, quan més necessària era la seva presència i quan els conflictes començaven a ésser més enverinats.

Macià ens abandonava quan Catalunya es trobava en ple període de construcció autonòmica, en el moment en que s'havia d'entrar en el camí de les realitzacions vers la creació d'una Catalunya política lliure, socialment justa, econòmicament pròspera, espiritualment gloriosa.

Macià, home provinent d'una classe més aviat elevada, feu, com a resultat d'aquest agerament nacional, el gran miracle d'aportar a la lluita per Catalunya les grans masses obreres revolucionàries. Sense el gest, l'actuació i la presència de Macià, Catalunya, es trobaria encara al mig d'una lluita, pel reconeixement de la seva personalitat nacional.

Macià no podia comprendre perquè fins llavors, en llur majoria, els obrers, els camperols, la petita burgesia, es a dir les forces essencialment populars, no s'havien integrat completament en la lluita per la Pàtria. Per a ell, que considerava l'obtenció de la Llibertat Nacional com a sinònim i com a únic mitjà d'aconseguir la Llibertat Social, no podia haver-hi cap mena de separació entre una i altra lluita. I més, tenint en compte que quan un dirigent sapigués agermanar aquestes dues grans forces que hi havia a Catalunya, aquell dia podria aconseguir-se el gran triomf que possibilitaria la Llibertat per als patriotes i la llibertat per als treballadors.

I això que Macià veia tan clar, les masses populars, malgrat totes les propagandes contràries, varen comprendre-ho així mateix: desseguida que Macià es presentà a la palestra. Aquell seu desig d'«enterrar i dignificar els humils», de donar a cada treballador «una caseta i un hortet» que tantes vegades havia estat desnaturalitzat per l'adversari, fou interpretat en la seva justa mesura per les masses populars i, avui amb el recul del temps, prenen la seva significació veritable i situa en el seu lloc el pensament de Francesc Macià.

La seva intenció li feia veure, que a les masses populars cal parlar-los amb el cor, dir-los el que hom pensa amb la passió del que estima. Fou aquest el secret, el gran èxit que possibilità el triomf de Don Francesc, que fou allora el triomf de tot el poble de Catalunya.

I aquí, quan sembla que la llibertat torna a veure, s'ha de recordar, a recordar la lluita i el pensament d'aquell home bondat i tot idealisme, no podem per menys que prometre'ns a saltres mateixos, en el més profund del nostre cor, de prosseguir la lluita que ell tant intensificà, fins assolir, d'acord amb la seva concepció la Llibertat de Catalunya i de tots els seus fills, sense cap excepció de classes ni de tendències.

Les notes i comunicats destinats a aquesta secció han d'ésser adreçats a: E. R. C., 25, rue Ecole de Droit, Montpeller (Hérault).

El segon Plenari

Ens avancem a la tramesa de l'acta de la reunió del dia 7 de desembre publicant, per llur importància, uns extractes dels discursos els quals seran comunicats extensament, després a tots els nostres organismes. Heu's les actes.

Política de Relacions: El nostre partit no està adherit a cap organisme polític espanyol a França. Però, després d'anàlitzada detingudament la realitat plantejada en moltes localitats, s'acorda la següent resolució: «Els delegats d'Esquerra podran si ho creuen molt necessari—continuar formant part dels Comitès de Relacions (si encara existeixen) i dels Comitès de la Junta de Lliberació Espanyola a França fins a la constitució de Solidaritat Catalana». No obstant aquells delegats s'abstindran de prendre part en actes públics i de signar cap manifest.»

«Atesa la imminència de la formalització de Solidaritat no s'autoritzen noves adhesions a aquells Comitès puix que és aquest organisme qui determinarà les relacions polítiques col·lectives.»

Es declara públicament que aquesta decisió no significa de cap manera un acte inamical envers les J. de Ll. E. de França amb les quals han d'estar, tots els nostres Comitès i militants, en bones i cordials relacions.

Ple del Directori: Quan a la relació entre els nostres Comitès Departamentals i el Ple del Directori s'acordà la següent ampliació a les «Instruccions» circulades recentment.

«Art. 17.—A les reunions del Ple del Directori presidides pel Secre-

tari General del Partit hi seran convocats tots els presidents (i en el seu defecte els Vice Presidents) dels Comitès Departamentals fins ara constituïts i, en endavant, els d'aquells que comptin amb més de 50 militants.»

Ple del Directori Secretariat. Montpeller, 7 de desembre del 1944

Notes

—Els militants que desitgin un nomenament de Delegat per reagrupar els militants d'un Departament o simplement per a constituir un Comitè o Delegacions locals, han de consignar en la seva petició el Centre, localitat i Federació on militava a Catalunya.

—Els Comitès que ens hagin tramès el cens de militants poden demanar, des d'aviu, els carnets corresponents (5 francs cada un), els que no ho hagin fet cal que ho complimentin puix que necessitem les llistes per donar el número d'ordre corresponent.

Així mateix poden demanar-nos els seus carnets els militants i Delegacions que no pertanyin a cap Departamental, però també necessitem noms, adreces actuals i el Centre, Comarcal i Federació a què pertanyien a Catalunya.

Narbona

Comitè Local: President: Josep Sabaté; Secretari: Pere Brugat; Tresorer: Joan Monter; Vocals: Francesc Planas, Enric Agustí, Josep Artiola.

Lezignan

Comitè Comarcal: President, Josep Solé; Secretari, Andreu Pàmies; Tresorer, Josep Soler Ll.

Vall de Dogue

Comitè Comarcal: President, Joan Pratsavall; Secretari, Aleix Píera; Tresorer, Genís Garcia; Vocal, Martí Lleopard.

Vienne

Es nomenat Delegat per a reagrupar els militants d'apuest Departament el Sr. Antoni Boronat (Neuville de Poitou-Vienne). Es

prega als nostres amics que s'hi posin en relació.

Alt Loire

El Delegat d'aquest Departament és el Sr. Ramon Moral (17, Grangevieille, Le Fuy, Haute Loire)

Agde

Davant de nombrosa a sistència el dimecres passat dia 6, Hilari Salvadó donà una conferència a Agde dedicada especialment als elements d'Esquerra Republicana de Catalunya de dita població.

Desenvolupà el tema «On va Esquerra Republicana de Catalunya» i en l'exposició del qual donà un resum sobre la política general del Partit de cara al demà futur de Catalunya, especialment en el que fa referència a les aspiracions de llibertat màxima per a la nostra terra i a les reivindicacions que cal atorgar a la classe obrera catalana.

La clau i detallada dissertació d'Hilari Salvadó fou molt ben acollida per militants i simpatitzants del Partit que en gran nombre assistiren a l'acte.

Béziers

Constitució de les J. E. R. E. C. Ha quedat constituïda la Delegació local de Béziers de les J. E. R. E. C. Foren elegits Salvador Bartolí, Secretari d'Organització; Joan Rallo, Secretari de Relacions i Propaganda i Josep Mompou, Tresorer.

Per unanimitat fou acordat adreçar un missatge d'adhesió al President Irla i un altre en idèntics termes al Ple del Directori del Partit.

Carcassone

Comitè Local: President, Josep Peiró; Secretari, Joan Elies; Secretari de Propaganda, Agustí Cubersí; Tresorer, Solé i Milar; Vocal, Ramon Guarro; Vocal, Josep Solé.

L'excòs d'original ens impideix publicar el reportatge referent a la visita triomfal del Mestre Pau Casals a Montauban, Montpeller i Perpinyà.

Regió Rhône-Alpes

Tots els militants d'E.R.C. residents en la Regió Rhône-Alpes, molt especialment els residents als Departaments de Rhône, Isère, Loires, Drôme, Ain, Savoie i Haute Savoie, són pregats de posar-se en relació amb la Delegació del Partit, escrivint a: E.R.C., 1, rue des Tuilleries, LYON (3^a), per tal de preparar l'Assemblea de Constitució del Consell corresponent.

DIPLOMACIA...

Un dels nostres militants «baixa» de «comarques» i se'n va a la nostra Administració. Allà s'hi promou una escena xocant en tractar de voler pagar un any de subscripció i no li ho accepten.

Militant: Cobreu un any i fora dels caps.

Un: Cal Barret! Us creieu que encara hem d'estar un any més a França?

M.: Però... i si jo vui pagar?

Un: Només acceptem subscripcions per sis números, i no afluixo quin pessimista sou vos!

(Entra el nostre Tresorer i li conten la «diferència».)

Tresorer: Cobreu un any. El tany actual del nostre periòdic és equivalent a «La Humanitat» que editarem a Barcelona. Pagueu amic, pagueu, i us seguirem de la subscripció des de la Ronda Universitat.

Tanmateix, com veieu, no es podia trobar una solució que conciliés tant els pèrers com la del nostre Tresorer. Tots contents!

Llista de donatius

Suma anterior: 10.592,50 frs.—Prades-Lez, Joaquin Borruey i fills, 100; St-Etienne, Antoni Bosch, 15; Salon, Pere Vicente, 100; Salon, Joan Castellvi, 50; Argelès-sur-Mer, Ramon Pujol, 35; St-Gaudens, Josep Amorós, 20; L'Isle-Bouzon, Antoni Guasch, 6; Gabian, Màxim Monso, 150; Montpeller, Un grup de gronins, 220; Ensonlan, Ubald Garné, 10; Granpuits, Josep Solé, 300; Bourg-Las-

la humanitat SETMANARI

D'acord amb el que havíem promès avui LA HUMANITAT apareix a un nou format. La reforma s'imposava i si fins ara no havíem pogut portar-la a la pràctica fou per causes ben alienes a la nostra voluntat. Prenguem, ara més que mai, que els nostres amics vulguin ajudar-nos amb el pagament regular de les subscripcions i sobretot amb llurs donatius. LA HUMANITAT es sosté gràcies a l'ajuda dels seus llegidors. Es, doncs, a ells a qui pertoca facilitar la nostra tasca.

A partir d'aviu LA HUMANITAT apareixerà regularment cada setmana. El preu de subscripció serà de 45 francs el trimestre. Prenguem que aquesta quantitat ens sigui totesvegades tramesa a fi de la regularització de la nostra comptabilitat, així com els quinze francs corresponents a la subscripció dels sis primers números aquells que no ho hagin fet encara. Adreceu aquestes trameses al nostre administrador, Sr. Martí Barrera, 9, Rue Thérèse, Montpeller.

Llegiu, en el pròxim número l'interessant article «On son els neutres?»

Imprimerie du Midi 27, Rue Bertrand Béziers Le gérant: Ronsó

tic, Josep Vidal, 50; Tonneins, Joan Guillaumet, 25; Lourdes, Joan Abadal, 50; Montauban, Josep Robleda, 50; Gomez Fernandez, 25; Roig Sanllehi, 25; Nissan, Pere Vila, 20; Gabriel Andreu, 20; Francesc Garcia, 100; Paul Collet, 100; Terres, Miquel Pujol, 25; Artur Torafoch, 40; Cinta Zagala, 10; Remei Voltóira, 25; Puig, de l'Escola, 85; Pere Asuara, 15; Joan Divi (pare), 10; Joan Divi (fill), 10; Jesus Giménez, 50. Total: 12.391,50 francs.

la humanitat

Fundador: **LIUÍS COMPANYS**

Setmanari portanveu d'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

Director: **Emili VIGO**

Tiratge limitat a 3.000 exemplars

2.^a EPOCA — N.º 9 — PREU 3 Francs

Redacció, 10, rue de Verdun

Montpeller, 28 de Desembre del 1944

Que en l'any 1945 ressoni per les Places, Mercadals, Carrers Majors i Rambles catalanes, el crit triomfal de **VISCA CATALUNYA!**

ANY NOU

ANY nou, vida nova! Per a nosaltres, Catalans, difícilment la dita podria ésser més exacta que aquesta vegada. Tot el pesombre i tota la vergonya d'un llarg esclavatge estant enrunant-se. L'any que s'acaba és el darrer del predomini franquista. Si arreu d'Europa la barbàrie ha estat vençuda, com podrien subsistir els qui a casa nostra la imposaren gràcies als bàrbars que han fet honor a llurs mètodes i a llur ajuda? Avui, Franco trontolla; demà —un demà molt proper del 1945— Franco s'ensorrarà. I en terres d'Ibèria els homes hauran recobrat allò que els fa dignes de portar aquest nom, i Catalunya, magnífica del sofriment, seguirà endavant pel camí de la Llibertat.

Aquests mots d'avui són plens d'optimisme. Si contra tots els embats mai deixarem de creure en la victòria, forçosament la vibració i l'entusiasme han d'acompanyar-nos en l'hora actual. Com a Catalans, com a democrates, com a homes lliures, sentim el pes del triomf i, sobretot, de tot el que estava en perill i de tot el que va a salvar-se. Precisament per això, no podriem pas caure en un optimisme beatífic i creure que, enderrocades les forces del totalitarisme, anem a viure la millor de les existències. El camí a fer és immens i la tasca serà feixuga.

Ara començarà una nova vida, dura, ingrata, plena de dificultats. Pensem un moment, en l'herència que deixa el franquisme. Un país desfet, saquejat a sang i foc, que vol reviure; una guerra civil, perpetuada fins a l'exacerbació amb refinament i crueltat morbosa, a liquidar; una tasca de justícia—reparadora, serena, inexorable— a acomplir; un nou clima espiritual, car ells han desfet totes les realitzacions de més de cinquanta anys de cultura catalana a crear; una economia malmenada, envaïda per la forasteria i els pitjors costums, a encarrilar; grans masses socials depauperades per la fam i la misèria, mentre els bandolers feien figura d'afacorits, que tenen dret a la vida... Breu: damunt d'aquesta realitat, tràgicament punyent, barreja de misèria, d'odi i de persecució, hom sent que l'època del verbalisme ha passat i que els fets, en llur tràgica nuesa, exigiran dels homes un servei total, sense reserves.

No perquè la tasca sigui àrdua, hem de volguer estudiar-la. Ara, més que mai serà l'hora dels forts, dels honestos, dels patriotes, dels que saben superar-se davant les dificultats, dels qui volen vencer-les costi el que costi. Diuen que cada hora porta el seu afany i cada afany la seva exigència. Aquesta que ara s'atansa i que ja tenim a tocar, ens porta a l'afany de reconquerir Catalunya. L'exigència és de reconquerir-la totalment, íntegrament, tant l'ànima com el cos; sense deixar cap esclata; sense cometre cap oblit; sense que deixem d'aprofitar totes les lliçons del passat; sense que mai perdem de vista què, en terres d'Ibèria, Catalunya ha representat sempre el sentinella avançat de la civilització i de l'europeïsmes i que, avui menys que mai, res fóra possible vivint a espalles d'Europa i del món...

Ja veieu, amics, la tasca que ens espera i si en caldrà de fe, d'entusiasme i de patriotisme per a portar-la a terme. Tot això haurà d'ésser obra de tots els catalans i, per representar els afanys i els neguits d'una gran massa de l'opinió de la nostra terra, els homes de l'Esquerra tindran un paper importantíssim en aquesta obra de recobrament. D'aquí que avui la nostra veu s'aixequi plena d'esperança, però empi alhora el llenguatge clar i concret que exigeixen les realitats d'un futur ben proper. Nosaltres només fem política en un lloc: a Catalunya, car és a Catalunya que hem de resoldre els nostres problemes i no enlloc més. I avui que per als que hi viuen i per als que en som exiliats, el recobrament de Catalunya és tan proper, a la vetlla d'aquest 1945 que veurà en tot el món el predomini de la Justícia i del Dret, LA HUMANITAT saluda en la persona del President Irla la continuïtat de les nostres institucions i demana als seus amics, tant els qui són a Catalunya com als que es troben escampats arreu del món, que, a la veu del President, estiguin prests al servei de la Pàtria per a la gran tasca que es prepara.

Al marge de les Assemblees

La CIUTAT i el CAMP

per Joan SAURET

Es pot dir que en gairebé totes les assemblees d'Esquerra celebrades a França s'ha aprovat una proposició relacionada amb els problemes socials i econòmics. Treu es demana o bé que el Partit es pronunci sobre els mateixos o que es nomenin ponències que revisin els nostres principis bàsics.

En un i altre cas jo crec que no podem ara anar més enllà de preparar una tasca d'orientació puix que les definicions que alterin els nostres principis bàsics únicament són de la incumbència d'un Congrés del Partit el qual ha de celebrar-se en tota llibertat a Catalunya.

S'ha de tenir present, per altra part, que la política econòmica i social dels Estats es veurà enormement influenciada per uns principis internacionals els quals, ara, coven en una infinitat de Comissions constituïdes per les nacions aliades. Ben entès que, els Estats, tindran un gran marge de llibertat en l'adaptació i en l'ampliació de les bases mínimes

sobre les quals es pronunciaran aquelles Comissions. Això no obstant, l'Esquerra ha de procurar-se una documentació que li permeti salvar els perills d'una improvisació, tant pel que es refereix als problemes que són d'incumbència del Poder Central —puix que els nostres homes han d'intervenir-hi— com pels que afecten el Govern de la Generalitat. Subratllen, des d'ara l'aparició de "Quaders" aquesta iniciativa privada de molta envergadura que realitzen uns amics de Perpinyà, tots ells especialitzats en matèries d'un marcat interès.

No, no hi ha res a dir, al contrari, de que molts militants es preocupin dels problemes econòmics i socials de la Catalunya democràtica. Tant de bó la cosa no quedés en un desig i poguessim tornar a casa amb uns «dossiers» ben plens de material legislatiu. Es deia que cada diputat de la Dreta tenia a la seva disposició

(segueix pàg. 2)

L'ACTUALITAT POLITICA

De Catalunya, ens diuen...

Encara que això pugui desplaure a certs organismes que pretenen agavellar qui sap les forces, i que a casa nostra són del tot inco-neguts, el nostre Partit sempre ha tingut per norma que allí on els fets polítics tenien una màxima importància era a Catalunya, car és a Catalunya on hem de viure i actuar. Les clienteles, més o menys interessades, fetes a l'estranger, ens interessen ben poc. Res de més natural, doncs, que mantinguem un estret contacte amb els organismes dirigents de l'Esquerra a Catalunya i que, a través les informacions que regularment ens tramenen, poguem estar al corrent de com evoluciona la vida política i social a la nostra terra. Segurs que han d'interessar els nostres llegidors, publiquem a continuació uns fragments dels darrers informes rebuts.

Activitat política

EXISTEIX una gran activitat política en tot el país. Tots els informes remarquen que l'Esquerra continua agavellant la màxima simpatia, la mateixa que obtingué en els millors temps dels seus Presidents Francesc Macià i Lluís Companys. L'ur record és molt viu i el poble concentra a través del Martirologi de Lluís Companys tota la repugnància al règim franquista. La repressió contra la llengua, la literatura i els costums catalans ha produït una viva reacció en el país, tant, que ni els monàrquics acabidillats pel Baró de Viver, ex-alcalde de Barcelona i puntal de la dictadura primoriverista a Catalunya, no es mostren febles en la seva enemistat contra Franco. La vacant que ha creat el nomenament de l'actual alcalde de Barcelona, Miquel Mateu, per al l'Ambaixada de París ha estat oferta al Baró de Viver, que a declarat a un dels nostres amics que prefereix la presó a l'alcaldia.

El poble desitja el retorn de la legalitat republicana i amb ella el restabliment de la Generalitat. Els catalans aspiren, per aquest retorn a la legalitat, a una època de justícia i de pau. Per això el país reclama una coalició democràtica a base de partits catalanistes, socialment avançats; disposada a clarificar l'ambient polític futur en una coincidència comprensiva.

Els incidents fronterers

ELS incidents fronterers han produït una penosa impressió i els Partits reclamen de llurs dirigents a França, que provin d'impedir semblants expedicions que han possibilitat una forta repressió. «Aquests incidents han fet molt mal a la causa republicana i si no els podeu impedir, almenys feu pública la vostra repulsa» diu un dels nostres corresponents a Barcelona, el qual per a demostrar-ne la inutilitat afegeix: «Franco ha situat a Figueres una Divisió; una altra a Ripoll, a Vic, a Organyà, a Lleida, a Tremp i batallons a totes les poblacions frontereres. Dues banderes del "Tercio" a Sort i una Divisió de moros a Barbastre. D'un cap a l'altre dels Pirineus hi ha 21 Divisions escalonades en una profunditat de 100 quilòmetres».

Fam, repressió, misèria...

UN altre corresponent ens comunica:

«La misèria que regna en el país es angoixosa. Les immoralitats son escurixidores i corrents en totes les administracions. Les barbaritats verbals dels falangis-

tes notoris els acrediten d'analfabets i d'irresponsables. S'ha decon-sagnar la vergonya dels Sindicats verticals, la cotització dels quals és forçosa. S'ha començat un grotesc simulacre d'eleccions sindicals. Quant a la repressió, es podria escriure un llibre relatant casos verídics, veritablement esgarri-fosos. Us podria facilitar tota la informació necessària amb totes les dades: gent que ha estat afusella-da acusada d'haver assassinat per-sones que després han tornat de l'estranger; altres que han estat indultats quan ja estaven afusella-ts i altres que han mort dels mals tractes rebuts. N'hi ha cen-tenars que han passat un any, un any i mig, condemnats a mort es-perant cada nit que els anessin a cercar, per ésser finalment execu-tats».

La misèria és afrosa. Els militants dels partits catalanistes i liberals es troben avui arruinats desposats. Els treballadors man-quen de recursos per a cobrir les més apremiants necessitats. El cost de la vida ha augmentat un 400 per 100. Un senzill vestit val 500 ptes.; una camisa 42; una dot-zena d'ous, 18; un quilo de carn, 25. Tots aquests, preus oficials. Vegeu ara els salaris amb els quals han de fer front a aquells preus: dependents de comerç i d'oficina: 300 a 600 pessetes mensuals; obrers qualificats: 150 ptes. setmanals; manobres i peons de 90 a 100 ptes...

Reaccions a l'interviu de Franco.

UN altre dels nostres corres-ponts als ens comunica les im-

pressions i reaccions que produ-ren les declaracions del General Franco a la «United Press».

«La intervü ha caigut com una bomba produint sorpresa i descon-cert. En les esferes oficials es des-complava que Franco intentaria situar-se una mica bé de cara als aliats però ningú creia que anés tan lluny, fins a negar els lligams amb l'Eix i que qualifiqués d'inci-dents sense importància la presèn-cia en el front de la «División Azul». Però on el malestar és més evident és en els medis falangistes i on manifesten clarament llur disgust. Hi ha catèdratics del règim que nos'amaguen de qualifi-car Franco de traïdor».

Podem establir sense cap mena de dubte, les següents conclusions:

1a.—Les manifestacions de Franco no han estat improvisa-des i són fruit de molts dies de reflexió, resultat de llargues deli-beracions en les quals han inter-vingut els caps militars i els cons-ellers polítics de Franco que són: Lequerica, Aunós, Bilbao, Goicoe-chea i Nicolás Franco.

2a.—No trigarem gaire a veure importants canvis polítics. Sem-bla que Franco dimitirà la Jefatu-ra de Falange la qual designarà un triumvirat: Arze, Primo i Co-rrea.

Podria molt ben ésser que men-tre a les altes esferes s'iniciés un període de moderació, per contra Falange en començés un de dura repressió a causa de la por que regna en els seus rengles».

Pau Casals, ambaixador de l'art i de Catalunya

Pau Casals no volgué donar cap concert al llarg de l'ocupació ale-manya. Una vegada més el Mestre oferiria un magnífic exemple de dignitat. Pau Casals restava a Prades treballant, estudiant, espe-rant l'hora en què l'Art pogués desenvolupar-se en un clima de llibertat. Aquesta hora ha vingut i el Mestre ha reprès contacte amb els grans públics.

Montauban, Montpeller, Perpi-nyà han tingut el rar privilegi d'aclamar Pau Casals.

Arreu la bandera barranta ha pre-sidit els recitals del Mestre. Al nom del nostre mes gran artista, França ha sapigut associar-hi, en un gest magnífic, el de la nostra terra. I una vegada més, Pau Casals ha estat el gran ambaixador de l'art i de Catalunya.

No parlem del regal suprem que constitueix un recital de P. Casals, ni de tot el què pot inspirar el seu art. No parlem de l'emoció que s'empara dels grans públics, ni d'aquest silenci impressionant, ni d'aquests esclats d'entusiasme que susciten les seves interpretacions. Això, com sempre, s'ha produït al llarg d'aquests tres recitals: Però aquesta vegada s'hi ajuntava quel-que que els feia doblement emoci-onants: la represa de l'art en un clima de llibertat. Hom hauria dit que amb aquests tres concerts, el gran artista que havia romàs silenciós durant l'esclavatge tota-litari, consagrava la lliberació de la Música. I per a nosaltres, catalans, s'hi afegia l'orgull de veure presidir aquestes tres grans mani-festacions per la nostra ensenya i, sobretot, pel més gran dels nos-tres artistes.

A Montpeller, Pau Casals dedi-cava el seu concert a la Universi-

tat per l'acollida que ha sapigut dispensar als estudiants catalans. Autoritats, professors, estudiants i catalans aclamaren llargament, incansablement, el Mestre. L'am-bient fou magnífic, fervorosament entusiasta, d'una emoció intensa que arribà al roig viu quan, cridat per tercera vegada per les aclamacions de l'assistència, les notes de «El Cant dels ocells» provoca-ren una darrera i inacabable ova-ció.

L'endemà fou rebut pel profes-sor en plé a la Facultat de Medi-cina.

A la tarda, foren els estudiants que el rebieren en llur local social, plé de gom a gom. Avui, més que mai, ens cal una joventut que sàpiga ésser, a la vegada, justa, progressiva i moderada, dignu Pau Casals als estudiants francesos.

Després tots els catalans de Montpeller reunits al Casal Català acolliren amb una ovació entusiasta la presència del Mestre. Als mots de benvinguda que li adre-gava el seu President Joan Mora, l'«Ilustre violoncelista» respongué amb un magnífic parlament. Tots estímem la nostra terra —afirmà— i tots la volem lliure i gran. Per a què això esdevingui una realitat, el Mestre advocà, en paraules emocionants, per la unió sincera de tots els catalans. Les notes solemnis dels nostre himne nacional cloqueren aquesta bella manifestació.

Finalment, un nombros grup de catalans li oferí un sopar. Emili Vigo, Andreu Calret, Humbert Torres, Joan Alavedra, i el profes-sor Joan Amade pronunciaren sen-tits parlaments als quals respon-gué, emocionadíssim, Pau Casals.

L'esdevenidor del sindicalisme

per Victor M. TORRES

El Sindicalisme, per oposició al marxisme, és un producte espon-tani de la classe obrera. Més que una teoria, és una forma d'asso-ciació destinada a assegurar la defensa i l'assistència mútua dels treballadors. Es un moviment i no un sistema, i si haviem de donar-li un parentiu en el camp de l'esp-eculació, hauriem d'adreçar-nos al pragmatisme. Es potser per això que s'ha volgut establir un paral-lelisme entre el bergsonisme, filo-sofia antiintellectualista per ex-cel·lència, i el sindicalisme orien-tat envers l'acció, la vida i la rea-litat econòmica.

El moviment sindical és una creació del dinové; el desenvolup-ament del maquinisme i la con-centració industrial progressiva han fet sorgir arreu del món aquestes organitzacions que anomenem sindicats, la missió dels quals ha estat primitivament de coordinar els mitjans de defensa contra els abusos del capitalisme. La història del moviment obrer és prou coneguda per a que sigui necessari recordar-la; diguem ún-icament que, avui, el fet sindical és una vigorosa realitat i que tots aquells que s'interessen pels pro-blemes de l'hora present han de concedir-li una preferent atenció.

Els diversos règims polítics ho han entès així i tots ells s'han defi-nit més o menys clarament res-

pecte a la qüestió que ens ocupa. Esquemàticament, podem reduir a tres les actituds possibles.

Els Estats totalitaris, que consi-deren el factor home únicament com un mitjà, es proposen finali-tats super-individuals. En tals con-dicions, la sindicació única i pràc-ticament obligatòria és de rigor. Per a coordinar l'activitat dels di-versos sindicats sotmescs al con-trol polític de l'Estat, s'estableixen federacions territorials i organis-mescorporatius que depenen, en de-finitiva, del Ministeri corresponent, encarregat de centralitzar i de di-rigir autàrquicament l'activitat d'aquests organismes. La Carta del Treball italiana, el Front del Treball alemany i els sindicats verticals espanyols són els exem-ples més típics que ens ofereix el nostre continent.

Creiem que és inútil de fer-ne una crítica. Si la força de la raó no fos suficient per a condemnar aquesta concepció, la raó de la força ho fa d'una manera con-cloent, que no deixarà lloc a dubtes.

Podriem oposar a aquesta pseu-do-solució una altra actitud que podriem qualificar de sindicalista pura. Així com els règims totalita-ris consideren l'Estat com una su-

(segueix pàg. 2).

El meu Francesc MACIÀ

Conferència d'A. ROVIRA i VIRGILI

EL dia de Nadal, al Casal Català de Montpeller, el Sr. Rovira i Virgili, President del Parlament de Catalunya, va evocar en una brillant conferència la gran figura del President Macià. Des de l'assalt al «Cucut» la vida de Macià va lligada a totes les vicissituds de la política catalana. El conferen-ciant ens parlà del Macià diputat de la Solidaritat, del Macià del 1917, quan se separà definitivament dels polítics de la Lliga, del Macià fundador d'Estat Català, que en el seu pensament devia constituir l'exèrcit d'alliberació de Catalunya. A la política de Cata-lunya endins, Macià oposà la ne-cessitat urgent de conquistar el Govern per a poder re-alitzar l'obra de catalanització i, consegüent amb aquest criteri, quan vingué la dictadura primoriverista preparà des de l'exterior l'acte simbòlic de Prats de Molló. Per petites que en fossin les pos-sibilitats pràctiques, el seu gest tenia la més gran transcendència perquè era la primera v-gada des del 1714, que uns centenars de patriotes prenen les armes per a lluitar per Catalunya.

En fi, a la caiguda de Primo de Rivera, Macià retorna a Catalunya, fundà el nostre Partit, obté la gran victòria electoral del 12 d'a-bril i proclama la República Cata-lana. Macià que no havia intervin-gut en el pacte de Sant Sebastià, en rectifica la gran falla de no haver previst el règim de Catalu-ny fins al moment en què les Cons-tituents aproessin l'autonomia. Rovira i Virgili ens fa reviure alesh-hores els moments dramàtics del

18 d'abril quan els representants de la República Catalana i els mi-nistres vinguts de Madrid nego-ciaven la solució pacífica al conflic-te, i ens explica com, la trans-acció esdevenint difícil, ell sug-gerí la fórmula del restabliment de la Generalitat que consagrava la unitat del Principat i que feia possible, per part del Govern Cen-tral, la delegació provisional de funcions fins a l'aprovació de l'Es-tatut.

El Macià d'aleshores és desse-guida el President de Catalunya i no l'home d'un Partit. La lluita electoral havia estat violenta però ho oblidà l'endemà mateix i no vacil·là a utilitzar—aleshores i en el successiu—totes les bones vo-luntats, fossin allà on fossin, al servei de la Pàtria.

Aquest període de la vida de Macià que va del 1931 fins a la seva mort és el més gran de tots. Macià hi demostrà qualitats ex-ceptionals de governant. Sense cap intransigència, irreductible en la doctrina però realista en l'acció pràctica, sabé evitar els trenca-colls que es presentaren durant la discussió de l'Estatut quan un 6 d'octubre «avant la lettre» sembla-va imminent. Ni un moment però la seva dignitat patriòtica s'afleblí i, com digué ell mateix, del Palau de la Generalitat n'admetia que el traguessin a trets però no a punta-des de peu.

Rovira i Virgili acabà la seva brillant dissertació afirmant que ara que la tràgica carnavaleda franquista toca a la seva fi, cal que tots els catalans sapiguem inspira-nos del gran exemple de Macià i que les tres grans corrents—catalanisme, republicanisme, obre-risme—que caracteritzen la nostra terra sapiguem ajuntar-se al servei de la Pàtria i de la Llibertat.

Uns grans aplaudiments corona-ren l'interessant conferència del Sr. Rovira i Virgili.

A partir del número vi-nent, LA HUMANITAT publicarà una sèrie d'arti-cles d'Humbert Torres sota el títol: «REFORMES D'ES-TRUCTURA POLITICA».

On son els neutrals?

Els polítics i la premsa falangista insisteixen desafortadament en la posició de neutralitat observada sempre per Espanya.

Llàstima però, que aquesta neutralitat s'afirmi quan Alemanya ha perdut la guerra i que quan Alemanya semblava guanyar es digués tot el contrari. Certs textos comprometen irremissiblement la posició franquista.

TEXTES

Per no parlar sinó d'un, avui esmentarem uns fragments de l'article que el enyatat de Franco lloyers Ministre d'Afers Estrangers, Serrano Suñer, publicava en la revista berlinesa «Wille und Match» òrgan de les Joventuts Hitlerianes i que fou reproduït amb grans titulars, per tota la premsa espanyola del 15 d'agost del 1942:

«En la guerra actual no cabem espectadors ociosos, ya que no hay pueblo alguno con personalidad histórica al que sea indiferente el resultado de esta contienda.

No estamos hoy ante la revisión del Tratado de Versalles. No se trata ya por ningún signo por todos. La fuerza que hasta hoy decida de modo absoluto el orden mundial, se escapa a otras manos. La guerra de hoy inicia una nueva edad, con un nuevo orden para la cultura, la economía, la política y la distribución geográfica y las dimensiones del poderío. En tal conyuntura quien sería capaz de quedar al margen?

«... Todo el conflicto europeo había sido previamente representado en España. En nuestra guerra civil— aunque muchos míopes opinen de otro modo— no se trataba de cuestiones que afectasen exclusivamente a la política interior, sino, precisamente, de decidir la postura de un pueblo entre dos sociedades en la lucha mundial de dos ideologías opuestas.»

Diu Serrano Suñer que el poder de Espanya sempre ha sigut abastat per França i per Inglaterra, a les quals acusa d'haver ajudat a la República i que si aquesta no hagués estat enderrocada «Espanya estaria ahora en alianza bélica con las democracias. Meditase lo que aquella intervención de Espanya hubiera representado en la batalla del Oeste con un último campo de batalla— abrupto y duro— sin solución de continuidad hasta el Sahara y con tres millones de españoles reforzados las decadas reliquias de la Grande Armee.»

«Ideològicament formamos con propia personalidad en el bloque de los movimientos nacionales-revolucionarios / socialistas o sindicalistas en oposición a las democracias y al comunismo. Históricamente pertenecemos al bloque de los pueblos que reclaman lo suyo frente a la injusticia y a la explotación. Vitalmente, en el de lo matinal y nuevo, frente a lo crepuscular y viejo.»

A l'objecció que podria oposar-se'n que Serrano Suñer ja no és ministre, la rèplica és ben fàcil. El «cuñadísimo» dimiti per un fet de dret comú, al fracassar l'atemptat que ell i Falange organitzaren a Bilbao contra el general Varela a la sortida d'una missa. Però Franco es cuida bé de manifestar que la sortida del ministeri de Serrano Suñer no modificava en res la política exterior espanyola. A més el Sr. Serrano Suñer és «Procurador a Cortes», sobretot, membre de la Junta Política de Falange, el partit únic que simbolitza les practiques d'aquesta deliciosa democràcia orgànica de que ara parla el general Franco.

XIFRES

Així per una banda ja seria prou greu. Però caldrà recordar encara la intervenció dels països totalitaris en la nostra guerra? Ara la premsa i els prohoms falangistes intenten ignorar-la i adhoc la neguen. Avui, podem oferir aquesta rèplica contundent donada per Mussolini i escampada arreu del món per l'Agència Alemanya D. N. B.:

«D. N. B., 28 febrer 1941.— En el seu darrer discurs el senyor Mussolini ha fet al·lusió a l'ajuda italiana a Espanya durant els anys 1936, 1937 i 1938. Una estadística oficial acaba de fixar el nombre de fornitures de guerra lliurades a Espanya.

Italia ha fornit 930 canons, 10.135 armes automàtiques, 7.514.537 obusos d'artilleria, 324.900.000 bales, 7.668 camions automòbils, motocicletes, etc., 6.505 bidons de gasolina, 831 aparells T.S.F., 25.281 cables telefònics, 3.871 aparells telefònics, 500.000 uniformes militars complets, 763 avions, 1.414 motors d'aviació, 16.720 tones de bombes aèries, 9.520.000 cartutxos de metralladora i 76.500 tones de material divers.

A més, Italia ha fornit un gran nombre de submarins durant l'estiu del 1937. Totes les unitats navals que Italia deixà a Espanya li foren tornades, excepte dos submarins, quatre torpeders i quatre «vedettes», que foren cedides al govern espanyol. Ategin, encara, que s'empraren 92 vapors italians per al transport d'homens i material, els quals efectuaren 290 curses, 91 unitats de la marina de guerra italiana protegien aquests convois.

El total del material de guerra lliurat a Espanya s'eleva a set milers i mig de lires. Segons l'acord comercial italo-espanyol del 1940, el deute espanyol envers Italia ha estat fixat en cinc milions i mig de lires pagables en 24 anualitats.

Aquestes xifres parlen prou bé, perquè hègim d'extendre'ns en comentaris. Remarqueu, però, que caldria afegir-hi el deute de guerra de Franco a Alemanya. Qui oblidà la Legió Condor i que Espanya fou un magnífic camp d'assaig per a l'artilleria i l'aviació alemanyes? Els Junkers anaren sempre agermanats amb els Capronis.

dre els conflictes que es derivaran de la liquidació del règim franquista i del traspàs i adaptació de les seves institucions a la Generalitat. Tota altra intenció s'ha de deixar per a proposar-la en el Congrés que abans de les eleccions haurà de definir la política legislativa dels nostres diputats. El que ara interessa és saber com s'ha de resoldre el problema dels obrers i funcionaris acomiadats per represàlies o per allunyament forçós; restabliment de nòmines i escalafons; liquidació dels drets de retir, assegurances, malalties, etc.; impagats; restitució de bens mobles i immobles; absorció de la massa obrera exiliada. En fi, tota mena de conflictes derivats de la caiguda del règim franquista.

Creiem interessantíssim, dit sigui de passada, el que els nostres amics tinguin cura de seguir amb molta atenció els estudis crítiques que sobre la política col·lectivista anuncia «C. N. T.» En els últims números de la revista «El Frente» hem vist la mesura amb que han reaccionat els elements confederals quant a les provatures afectuades des del 1936 al 1938.

En un altre número al·ludirà als problemes del Camp.

D'ACI I D'ALLÀ

Que el tanquin!

LA campanya que, arreu del món, s'ha desencadenat contra Franco té una repercusió en la premsa espanyola d'aquests dies. Tot el baroqueisme de «estilo Imperio» s'eleva contra els que diuen que l'hora de Franco ha passat i que el règim falangista no pot durar un moment més. Així «La Vanguardia» del 6 del corrent, publica un editorial emfàtic i campanut en el qual tracta de justificar aquesta campanya amb frases tant recargolades com la que inserim a continuació:

«En un moment com el present, de alocuciones hipereixecutivas hasta los lindes del paroxismo mental y de la locura frenética, no podía escapar la plenitud ponderada, fecunda y pacífica de esta España de nuestros días a la Ley fatal de su predestinación y de su sino.» Es a dir que per a «La Vanguardia» l'opinió internacional és una mena de gran manicomi contra el qual l'òrgan del senyor Sedó s'eleva drenta a la irresponsabilitat gratuita, a la coezion calumniosa i a la sectaria consignada animadora de la pèrfida conflagració «escandalosa». Ara que, llegint tot això un dubta si l'autor d'aquestes ratlles no és un asilat de Sant Boi que des de fa cinc anys escriu editorials a «La Vanguardia». Tot és possible en aquest món.

Ja està bé!

«La plenitud ponderada, fecunda i pacífica de esta España de nuestros días» admira tothom. Ningú no pot estar-se de fer-ne l'elogi i de donar-ne detalls. D'aquí que la premsa anglesa d'aquests dies reveli aspectes interessantíssims d'aquestes plenitud. A un pag arassat per la guerra hom li assigna l'onze per cent del pressupost per obres públiques la qual cosa no impideix que l'Exèrcit—no ha viem quedat que Espanya era neutral— compti amb un 21 per cent, i que els serveis d'ordre públic pugin a un 108 per cent. Per contra la consignació d'Instrucció Pública, en un país en què l'analfabetisme impera, és només, del 4 % i la de l'agricultura, una de les principals fonts de riquesa, del 0,9 % i, digne corolari, la quantitat que l'Estat paga anualment al gangsters de la Falange és la de cent setanta tres milions vuit centes mil pessetes. Breu la «plenitud» espanyola consisteix a atipar militars, policies i falangistes. Que vagin depressa que això s'acaba!

Quins sentimentals!

Sovint els falangistes han parlat de «la vesania i el despilfarro ro-

jo». Ja que hem començat a esmentar xifres, permétem que les complim mentem amb les que donen els amics de «Quaderns».

El pressupost de la República del 1935 ascendia a quatre milers cinc cents vuitanta set milions els ingressos, per quatre milers sis cents vuitanta milions les despeses. Els pressuposts de Franco per a 1944 esmenten deu milers trescents trenta milions d'ingressos i s'estimen les despeses en igual quantitat. Però ni amb aquesta diferència de prop de sis milers en més no n'hi ha prou, car cuita corrents s'ha hagut de fer un pressupost extraordinari que ascendeix a dos milers sis cents vint-i sis milions.

El cap no us volia?

Congrés de l'Esquerra Republicana» Els dies 7 i 8 del corrent ha estat celebrat a París el Congrés del Partit l'Esquerra Republicana» Hi assistiren delegats en representació de gairebé tots els departaments de França.

El Congrés va elegir el següent comitè executiu:

President: Juli Just. Vice-president: Carles de Juan. Secretari: Frederic Martínez Minana. Caixer: Victoria Kent. Vocals: Joan Hernandez Sarabia, Marià Ansó, Emili Baeza Medina, Josep Maldonado i Marià Joven.

En que quedem?

Tots sabem que la Unió Nacional ha mantingut, com a justificació de la seva política de violència contra Franco, el criteri que no hi havia res a fer a les bones. El conegut slogan «creieu que ens ho donaran en safata?», posat insistentment en circulació, justificava la seva organització militar i els guerrillers.

El menys observador s'haurà adonat que aquesta posició va de baixa. Però ara, amb motiu de les gestions de Maura i de les dificultats amb què topa Franco, de tal volum que es preveu la seva més o menys pròxima dimissió, aquest canvi de posició ha tingut estat públic per unes declaracions de premsa del Sr. Hernandez, un dels prohoms d'Unió Nacional. Aquest personatge ha dit que la seva organització està disposada a provocar una sublevació a Espanya si Franco no se'n va... a les bones.

Valia la pena d'acabar així, després d'haver fet tant soroll i tanta pols?

Compreu l'ensenyà del Partit Preu: 25 Francs

Quan parlen de nosaltres

«The Times»

L'important diari newyorkí en comentar una intervenció de Samuel Hoare a la Cambra dels Lords subratlla que l'actitud de l'ex-Ambaixador de Madrid en enjuiciar severament la política de Franco és molt significativa puix que no es tracta d'un simpatitzant dels comunistes, d'un demagog ni d'un liberal exagerat. Les paraules pronunciades per S. Hoare produren bufetes a l'Alta Cambra.

«The Times» acaba així: «Els nostres interessos es combinen amb els de la Gran Bretanya i les dues nacions no poden tenir cap mena de confiança amb l'actual Govern espanyol. Franco era un amic de l'Alemanya victoriosa i ho tornaria a ésser si l'oecasió se li presentava.»

«Lettres Françaises»

«El ministre de Justicia franquista reconeix que Espanya té plantejat un «problema penitenciari sense precedents en la història mundial. Confessa que hi ha 271.139 detinguts. Però en aquesta xifra no hi estan inclosos els llibertats condicionals o vigilades, ni els de les companyies disciplinàries ni els bandejats. A Carabanchel ha calgut construir una «Model» suficient per a tres mil nous detinguts. En total de 1938 a 1944, sense parlar dels morts de la guerra civil, 300.000 espanyols han estat executats i 600.000 empresonats.

Sobre 1.485 milions de capitals alemanys 400 són invertits en empreses a Madrid, 372 a Barcelona i la resta a Euzkadi.»

«Ive République»

Aquest òrgan de la «Resistance Republicaine et Sociale» de Pau publica una exclusiva anglesa, «Un point de vue sur la crise politique espagnole». Diu que el poble espanyol desitja d'una revolució contra el règim perquè l'Exèrcit està controlat pels falangistes. Quant als aliats així que hagin triomfat hauran d'imposar, certament, la dimissió de Franco.

Avis als Compatriotes

S'ens prega la inserció de la següent nota: «Es posa en coneixement de tots els companys que pertanyen al dissolt grup 422 de l'Aude i que no hagin cobrat encara els seus CONGES PAGES fins al mes de Juliol del 1944, passin o envïn llurs adreces, abans del dia 15 de gener, a les oficines liquidadores, 6, Boulevard du Canal a Carcassonne. Aquestes oficines seran tancades a partir del dia 31 de Gener 1945.

VIDA del PARTIT

RECTIFICACIONS

Contràriament al que s'ha afirmat darrerament en una intervenció publicada en un periòdic de Tòsca, Esquerra Republicana no està representada en el «Front Nacional» a Catalunya puix que així ens ho acaben de comunicar en el seu darrer informe els nostres delegats.

De la mateixa ma era hem de rectificar la versió que autoritzen certs elements del P. S. U. C. i segons la qual el nostre Partit integra «Aliança Catalana». En constituir-se aquesta a Barcelona a darrers d'Octubre els nostres amics refusaren d'adhers-s'hi seguint així la conducta decidida pel nostre Partit.

Montpeller, Desembre 1944

Ple del Directori-Secretariat.

NOTES

Preguem als nostres amics que s'adreixin al Sr. Martí Barrera (9, rue Thérèse Montpeller) per a tot el que es refereixi a trameses d'exemplars, subscripcions i donatius de «LA HUMANITAT». Així mateix han d'esser-li trameses les quantitats en pagament de les cotitzacions i Carnets del Partit. En cada «Mandat-Carte» s'hi ha de fer constar, al darrera, el motiu del pagament.

Confiem que els Comitès, Delegacions i militants ens facilitaran la bona marxa administrativa del nostre Partit i del nostre periòdic mitjançant el compliment d'aquesta nota.

Es necessari que els nostres Comitès, Delegacions i militants ens trametin tota mena de detalls de periòdic que facin referència als nostres problemes. Molts ja ho venen fent així i els ho agraim.

LOT I GARONA

Es prega a tots els afiliats d'E.R.C. del Departament del Lot i Garona que procurin posar-se en relació amb Ramir Denlofeu, rue du Docteur Sourbès à Mézin (L. et G.) ja sigui personalment o per escrit per a canviar impressions en vises a la reorganització del Partit en aquest Departament.

Sant Nazari de Loderey

El senyor Josep Solans i Hilarí Salvadó, del Comitè Local d'Esquerra Republicana de Catalunya de Béziers es traslladaren el passat dia 30 de novembre a Sant Nazari de Loderey per tal de participar a un acte organitzat pels companys del nostre Partit de dita població. Hi assistiren molts veïns francesos éssent remarcada la presència de Mr i Mme Laissac, aquesta Presidenta del Comitè Local d'Alliberació i de Mr. Loggons, també del mateix Comitè.

Presidí l'acte el Sr. Josep Peraltés i pronunciaren reeixits parlaments els Srs. Solans i Salvadó. Foren molt ben acollides ambdues dissertacions així com el breu parlament de salutació i de compenetració amb el nostre ideari que al finalitzar l'acte pronunciaren els membres del Comitè d'Alliberació de Sant Nazari.

Divideix els refugiats en tres fraccions: U.N.E. que confia en la caiguda de Franco mercès al poble espanyol, cosa aquesta molt difícil per la presència d'un exèrcit en mans de Franco. La «Unió Democràtica» es basa en «els partits republicans moderats i es considera com la única que pot oferir garanties als aliats per a substituir Franco sense convulsions. I la tercera fracció de refugiats la constitueixen els bascos i els catalans que lluiten per llur autonomia i els quals estarien disposats a recolzar la «Unió Democràtica» sempre que aquesta els assegurés els drets polítics i culturals que gaudien abans de la revolució.

Un Govern de Martínez Barrio que comptés amb els socialistes, bascos i catalans sembla que tindria èxit. La solució Maura sembla recolzar-se sobre aquesta combinació.

«Combat»

Aquest diari parisenc considera que Martínez Barrio pot formar un govern que ofereixi les garanties constitucionals. Si és cert, diu, que aquesta és la guerra de les democràcies «Franco no ha existit mai legalment. Aquest és el principi que afirmem i no deixarem de defensar i voldríem que Churchill acceptés també aquest punt de mira.» Demana que tots els aliats reconeguin el Govern republicà espanyol i així es desfaran molts equívocs i la llibertat d'Espanya haurà quedat resablerta parcialment. S'adreça als espanyols i els

demana que ajudin aquesta posició de «Combat» formant el seu Govern legal i sol·licitar, després, el seu reconeixement per tot el món, en mèrits al respecte de la legalitat constitucional.

IMPORTANT

Per a la bona marxa de la nostra administració, preguem als subscriptors que vulguin transmetre'ns tot seguit l'import 45 francs—del present trimestre, així com els 15 francs corresponents a la subscripció dels sis primers números els que no ho hagin fet encara.

Igualment agrairem tots els donatius que se'ns facin. Penseu que amb l'augment de format, les nostres despeses han crescut considerablement!

Adreçeu totes aquestes trameses al nostre Administrador, Sr. Martí Barrera, 9, rue Thérèse, Montpeller.

DIVERSES

DESAPARICIO

Es prega a les persones que puguin donar noves de l'exiliada Assumpció Escartí, de 29 anys d'edat desapareguda des de la seva entrada a França les comunicuin urgentment a Josep Paz, 10, rue Jules Saucedo, Carcassonne (Aude).

L'ESDEVENIDOR DEL SINDICALISME

(Ve de la 1.ª pàg.) per-estructura a la qual tot s'ha de supeditar, l'Estat, act, no és res més que una emanació i no té altra missió que la de coordinar les activitats econòmiques. Els sindicats, omnipotents, regularien les activitats dels ciutadans en tot allò que interessa la producció i el consum, les Cambres polítiques desapareixerien, cedint el pas a organismes purament professionals. Assistiríem, doncs, a una postergació de la metafísica i a la instauració d'una soberania de la tècnica en tots els ordres de la vida.

Mancats d'experiències concretes, no podem prejutar els resultats que donaria aquesta ordenació dels afers públics, però podem dir ja des d'ara que no respon al criteri de la voluntat general i que una provatura d'aquesta naturalesa seria, almenys, peremptòria i extemporània.

Dues tendències que ens condueixen, doncs, l'una i l'altra, encara que per camins diferents, a un resultat negatiu. Altrament, és possible d'arribar a un punt de coincidència entre els interessos sovint divergents de l'Estat, de l'individu i de les organitzacions sindicals?

La post-guerra conduirà paulatinament els pobles cap a un restabliment dels procediments democràtics. No cal ésser profeta per a vaticinar que, dins uns anys, la democràcia política tornarà a ésser un dogma indiscutible. Es, doncs, dins l'àrea general de les institucions democràtiques, i tenint en compte la filosofia política que les anima que s'haurà de resoldre aquesta qüestió.

I diem que s'haurà de resoldre perquè fins ara, per por o per inèrcia, s'ha volgut minimitzar el problema i retardar-ne, així, la solució. En efecte: les lluites sindicals i la marxa de les organitzacions obreres vers una major justícia social han topat gairebé sempre amb l'hostilitat gairebé irreductible no solament de les classes patronals sino també d'una bona part de la petita burgesia i de la menestralia. Ja sabem que els sindicats, mancats sovint de direcció i de preparació adequada, no han estat sempre a l'altura de les circumstàncies i no ignorem tampoc que s'han comès errors considerables de tàctica i d'orientació, però aquesta visió precisa dels seus defectes no ha d'influir en la nostra apreciació del problema en general.

Avui en dia, els litigis econòmics i socials són tan importants

com els debats estrictament polítics i és gairebé segur que els anys que venen atorgaran als organismes professionals o sindicals almenys la mateixa importància que els partits polítics. La democràcia, doncs, haurà d'establir una fórmula que permeti la integració dels sindicats dins del marc constitucional de l'Estat, respectant, no cal dir-ho, els drets irrenunciables de tots els ciutadans.

La Constitució alemanya de Weimar preveia, si no recordem malament, la constitució d'un Consell Nacional que no tenia, en principi, més que facultats consultives i d'iniciativa en matèria de legislació, però tenint en compte l'autenticitat de la representació dels delegats i la força del mandat de que estaven investits, no és il·lusori suposar que haurien arribat amb èxit a reivindicacions de valor i a un poder de decisió en les qüestions tècniques que els interessaven. A França, la C.G.T. ha proposat diverses vegades al Govern la constitució d'un Consell mixte de treballadors, patrons, tècnics i consumidors amb la missió d'ocupar-se de l'organització econòmica del país. Salvador de Madariaga, en un dels seus llibres («Hierarchie ou Anarchie»), suggereix l'elecció d'una Cambra professional al costat del Parlament polític, que tindria amplies facultats per a abordar les qüestions econòmiques, en la que els Sindicats estarien àmpliament representats pels seus mandatàries.

Es difícil saber que serà l'organització político-econòmica del demà, però estem convençuts que caldrà revisar moltes de les concepcions acceptades fins ara. Que ho voiguem o no, el sindicalisme és una realitat i les actituds passives no són sempre les millors.

Pensant en el nostre poble, creiem que els partits democràtics han d'esforçar-se a trobar un clima no solament de convivència sino també de simpatia envers les organitzacions sindicals. Creiem saber que certs sectors del sindicalisme català estan disposats a fer exàmen de consciència i a reconsiderar llurs procediments. Si per la nostra part existeix un mínim de comprensió és molt possible que el sentit de responsabilitat de les masses obreres s'aguditzí, i això serà una gran victòria que tots hauríem obtingut, les conseqüències de la qual serien altament beneficines per al nostre poble.

Algú somnirà, escèptic, llegint aquestes ratlles; per la nostra part no sabríem dissimular les dificultats de tota mena que sorgeixen de tot arreu; malgrat tot, no creiem que val la pena de provar-ho?

La Ciutat i el Camp

(Ve de la 1.ª pàg.) un important arxiu, amb què sab les dades de tot el món, que li servien per a preparar els seus discursos. Les esquerres en canvi, podien canviar d'estatge amb un simple carretó de paperassa. I en política, un Secretariat de Partit, no es nodreix únicament de la literatura del cens electoral. Si les dretes han sobreviscut a grans frontolls ha estat mercès a una organització eficient de la seva màquina política... i a la seva disciplina. Les esquerres, en canvi, sobreviuen difícilment al menor obstacle, perquè no compten més que amb les quatre parets del seu estatge i l'entusiasme popular el qual, però, és sovint variable.

Jo crec que la majoria de les proposicions presentades en les assemblees—tornem al tema bàsic del nostre article—negligeixen un factor essencial: Potser piquen massa alt en l'anunci de les proposicions i de les suggerències. Al men entendre més que declaracions i revisions dels nostres principis econòmics i socials, el que caldria, perquè és més urgent, fóra una preocupació per a resol-

Administració de «la humanitat» i de l'E. R. C. - Martí Barrera 9, rue Thérèse, Montpeller Secretariat del Partit, (notes i comunicacions per aquesta secció) E. R. C. 25, rue Ecole de Droit, Montpeller

Llista de donatius

— Suma anterior: 12.291,50 frs Die. Montserrat Pons, 5; Guet, Federic Silvestre, 100; Salvador Gilpert, 100; Pere Pinto, 100; Ramon Cloa, 100; Gaspar Arrulat, 15; Courmentou, Carmel Olivé, 50; Marseillette, Mari Bota, 50; Nouvelle de Poitou, Antoni Bororot 200; Els Militants de la Nièvre, 450; Corps Francese Bosc, 40; Les Carnet des Maures; Josep Fornell, 40. Total: 13.741,50 francs.

Imprimerie du Midi 27, rue Bertrand Béziers Le gérant: Ronsó